

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 24 grudnia 2003 r.

w sprawie przyznawania świadczeń odszkodowawczych strażakom jednostek ochrony przeciwpożarowej i członkom ochotniczej straży pożarnej z tytułu uszczerbku na zdrowiu albo szkody w mieniu, a w przypadku ich śmierci przyznawania odszkodowań członkom ich rodzin

(Dz. U. z dnia 8 stycznia 2004 r.)

Na podstawie art. 26 ust. 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 452) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb przyznawania:

- 1) strażakowi jednostki ochrony przeciwpożarowej i członkowi ochotniczej straży pożarnej, zwanemu dalej "osobą poszkodowaną":
 - a) jednorazowego odszkodowania w razie doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, zwanego dalej "uszczerbkiem na zdrowiu",
 - b) odszkodowania z tytułu szkody w mieniu
- które powstały w związku z ich udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach;
- 2) odszkodowania członkom rodziny osoby poszkodowanej w przypadku jej śmierci lub szkody w jej mieniu.

§ 2. Podmiot ponoszący koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej, zwany dalej "właściwym podmiotem", wszczyna postępowanie:

- 1) z urzędu w przypadku:
 - a) śmierci osoby poszkodowanej,
 - b) doznania przez osobę poszkodowaną uszczerbku na zdrowiu w związku z jej udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach;
- 2) z urzędu albo na wniosek osoby poszkodowanej, a w razie jej śmierci - na wniosek członków jej rodziny, w razie poniesienia szkody w mieniu w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach.

§ 3. 1. W razie doznania przez osobę poszkodowaną uszczerbku na zdrowiu lub jej śmierci w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach albo otrzymania wniosku osoby poszkodowanej lub członka jej rodziny, właściwy podmiot niezwłocznie powołuje zespół powypadkowy, zwany dalej "zespołem", w celu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku.

2. Skład zespołu, w liczbie co najmniej 3 osób, ustala właściwy podmiot, który wyznacza także przewodniczącego zespołu. W miarę możliwości w skład zespołu powinien wchodzić lekarz.

3. Jeżeli osobą poszkodowaną jest członek ochotniczej straży pożarnej, w skład zespołu wchodzi: prezes właściwej ochotniczej straży pożarnej, gminny komendant ochrony przeciwpożarowej (jeżeli został powołany) oraz pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy właściwego terytorialnie urzędu gminy (miasta).

4. W skład zespołu nie mogą wchodzić osoby zainteresowane wynikiem działania zespołu, zwłaszcza gdy może mieć to wpływ na ich odpowiedzialność lub uprawnienia.

§ 4. 1. Właściwy podmiot jest obowiązany zabezpieczyć miejsce wypadku w sposób wykluczający dostęp osób niepowołanych oraz uniemożliwić dokonanie jakichkolwiek zmian i przemieszczeń przedmiotów znajdujących się na miejscu wypadku.

2. Zadaniem zespołu jest ustalenie czasu, miejsca, okoliczności i przyczyn wypadku. W tym celu zespół może:

- 1) dokonać oględzin miejsca wypadku;
- 2) sporządzić szkice lub wykonać fotografie miejsca wypadku;
- 3) przeglądać dokumentację przeprowadzonej akcji ratowniczej lub ćwiczeń;
- 4) przesłuchać osobę poszkodowaną, jeżeli jej stan zdrowia na to pozwala;
- 5) przesłuchać świadków wypadku;
- 6) zasięgać opinii lekarza, w miarę możliwości sprawującego opiekę medyczną nad osobą poszkodowaną, oraz, w razie potrzeby, innych specjalistów;
- 7) przeglądać akta postępowania karnego na zasadach określonych w przepisach o postępowaniu karnym;
- 8) zbierać inne dowody dotyczące wypadku.

3. Z oględzin miejsca wypadku oraz przesłuchania osoby poszkodowanej i świadków sporządza się protokoły.

§ 5. W razie poniesienia przez osobę poszkodowaną, w związku z jej udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach, szkody w mieniu polegającej na utracie, całkowitym zniszczeniu lub uszkodzeniu tego mienia, zespół jest obowiązany ustalić:

- 1) rodzaj mienia;
- 2) czy mienie zostało utracone, całkowicie zniszczone, czy też uszkodzone i w jakim stopniu;
- 3) stan mienia przed i po zaistnieniu wypadku (stopień jego zużycia) oraz wartość szkody.

§ 6. 1. Po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku zespół sporządza protokół powypadkowy najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia powołania.

2. Ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku w terminie późniejszym niż określony w ust. 1, wskutek uzasadnionych przeszkód lub trudności, wymaga podania przyczyn tego opóźnienia w protokole powypadkowym.

3. Protokół powypadkowy zawiera w szczególności:

- 1) stopień, imię i nazwisko osoby poszkodowanej;
- 2) datę i miejsce wypadku;
- 3) opis okoliczności i przyczyn wypadku;
- 4) opis doznanych przez osobę poszkodowaną obrażeń lub podanie faktu jej śmierci;
- 5) ustalenia, o których mowa w § 5;
- 6) pouczenie o prawie zgłoszenia uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole;
- 7) podpisy członków zespołu.

4. Opis doznanego przez osobę poszkodowaną uszczerbku na zdrowiu wpisuje się do protokołu powypadkowego na podstawie dokumentacji lekarskiej lub opinii lekarza.

5. Członek zespołu ma prawo złożyć do protokołu powypadkowego zdanie odrębne wraz z jego uzasadnieniem.

6. W przypadku rozbieżności zdań członków zespołu o treści protokołu powypadkowego decyduje przewodniczący zespołu.

§ 7. 1. Stwierdzenie w protokole powypadkowym, że doznany przez osobę poszkodowaną uszczerbek na zdrowiu lub jej śmierć albo powstanie szkody w mieniu nie ma związku z udziałem w akcji ratowniczej lub ćwiczeniach albo że zachodzą okoliczności, które mogą mieć wpływ na prawo osoby poszkodowanej do odszkodowania, wymaga szczegółowego uzasadnienia i wskazania dowodów stanowiących podstawę takiego stwierdzenia.

2. Osoba poszkodowana, a w razie jej śmierci - członkowie rodziny osoby poszkodowanej:

- 1) małżonek, który w dniu śmierci osoby poszkodowanej nie pozostawał z nią w orzeczonej separacji,
- 2) dzieci, wnuki, rodzeństwo i rodzice, jeżeli w dniu śmierci osoby poszkodowanej spełniali warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej

- mają prawo wglądu do akt sprawy oraz sporządzenia z nich notatek i odpisów oraz kopii.

§ 8. 1. Protokół powypadkowy sporządza się w niezbędnej liczbie egzemplarzy. Do protokołu powypadkowego dołącza się całość materiałów zebranych w toku postępowania, w szczególności protokoły przesłuchań, oświadczenia, opinie specjalistów, notatki, szkice, fotografie i protokoły oględzin miejsca wypadku, a także zdanie odrębne członka zespołu, jeżeli zostało zgłoszone.

2. Jeden egzemplarz protokołu powypadkowego doręcza się osobie poszkodowanej za pisemnym

potwierdzeniem odbioru, a jeżeli poniosła ona śmierć - jej małżonkowi. W razie braku małżonka protokół powypadkowy doręcza się członkom rodziny osoby poszkodowanej, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 2.

3. Osoba poszkodowana, a w razie jej śmierci osoby, o których mowa w § 7 ust. 2, mogą zgłosić pisemne uwagi i zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym w ciągu 7 dni od dnia jego doręczenia.

§ 9. 1. Uwagi i zastrzeżenia do protokołu powypadkowego wnosi się do właściwego podmiotu, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu.

2. Właściwy podmiot po rozpatrzeniu uwag i zastrzeżeń, jeżeli uzna, że okoliczności i przyczyny wypadku nie zostały dostatecznie wyjaśnione, może nakazać zespołowi przeprowadzenie dodatkowych ustaleń, wyznaczając w tym celu dodatkowy termin, nie dłuższy jednak niż 7 dni.

3. W razie braku uwag i zastrzeżeń do protokołu powypadkowego lub po przeprowadzeniu dodatkowych ustaleń, o których mowa w ust. 2, przewodniczący zespołu przekazuje protokół powypadkowy właściwemu podmiotowi.

§ 10. 1. Właściwy podmiot bada i ocenia całokształt sprawy na podstawie wszystkich zebranych dowodów.

2. Właściwy podmiot kieruje osobę poszkodowaną do właściwej komisji lekarskiej, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lipca 1991 r. w sprawie właściwości i trybu postępowania komisji lekarskich podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 79, poz. 349, z 1992 r. Nr 83, poz. 425 oraz z 1995 r. Nr 146, poz. 712), w celu ustalenia, czy uszczerbek na zdrowiu osoby poszkodowanej pozostaje w związku z jej udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach, oraz ustalenia stopnia tego uszczerbku.

3. W razie śmierci osoby poszkodowanej właściwy podmiot zwraca się do komisji lekarskiej, określonej w ust. 2, z wnioskiem o ustalenie, czy śmierć pozostaje w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach.

§ 11. Jednorazowe odszkodowanie należne osobie poszkodowanej, która doznała uszczerbku na zdrowiu, ustala się na podstawie:

- 1) protokołu powypadkowego, o którym mowa w § 9 ust. 3;
- 2) orzeczenia komisji lekarskiej, stwierdzającego stopień uszczerbku na zdrowiu osoby poszkodowanej w związku z jej udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach.

§ 12. Jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci osoby poszkodowanej, należne członkom rodziny, o których mowa w § 7 ust. 2, ustala się na podstawie:

- 1) protokołu powypadkowego, o którym mowa w § 9 ust. 3;
- 2) orzeczenia komisji lekarskiej, stwierdzającego, że śmierć osoby poszkodowanej pozostaje w związku z jej udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach;
- 3) odpisu aktu małżeństwa lub dokumentów urzędowych potwierdzających stopień pokrewieństwa z osobą poszkodowaną.

§ 13. 1. Właściwy podmiot wydaje orzeczenie o odszkodowaniu, zwane dalej "orzeczeniem", w terminie 14 dni od dnia otrzymania prawomocnego orzeczenia komisji lekarskiej, określonej w § 10 ust. 2.

2. Jeżeli orzeczenie dotyczy wyłącznie odszkodowania z tytułu szkody w mieniu, właściwy podmiot wydaje orzeczenie w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołu powypadkowego, o którym mowa w § 9 ust. 3.

3. Orzeczenie zawiera w szczególności:

- 1) nazwę podmiotu wydającego orzeczenie;
- 2) datę wydania;
- 3) imię i nazwisko osoby poszkodowanej lub osób, których dotyczy;
- 4) podstawę prawną rozstrzygnięcia;
- 5) określenie wysokości:
 - a) jednorazowego odszkodowania pieniężnego i sposób jego obliczenia,
 - b) odszkodowania przysługującego każdemu z uprawnionych członków rodziny zmarłej osoby poszkodowanej,
 - c) jednorazowego odszkodowania pieniężnego z tytułu utraty, całkowitego zniszczenia lub

uszkodzenia mienia;

- 6) uzasadnienie;
- 7) informację o prawie i terminie wniesienia żądania ponownego rozpatrzenia sprawy;
- 8) podpis osoby upoważnionej do wydania orzeczenia, z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego.

4. Jeżeli w związku z udziałem osoby poszkodowanej w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach jest prowadzone postępowanie karne, a wynik tego postępowania może mieć wpływ na uprawnienia osoby poszkodowanej lub członków jej rodziny do odszkodowania, właściwy podmiot może zawiesić wydanie orzeczenia do czasu zakończenia postępowania karnego, o czym powiadamia się osobę poszkodowaną.

§ 14. 1. Osoba poszkodowana albo osoba, której dotyczy orzeczenie, może wystąpić w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia do właściwego podmiotu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2. W następstwie ponownego rozpatrzenia sprawy właściwy podmiot:

- 1) utrzymuje w mocy dotychczasowe orzeczenie;
- 2) wydaje nowe orzeczenie, które nie może być mniej korzystne dla osoby, której dotyczy.

§ 15. Osoba niezadowolona z orzeczenia, o którym mowa w § 13 ust. 1 lub § 14 ust. 2, może dochodzić swych roszczeń w drodze właściwego postępowania cywilnego.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 35, poz. 325 i Nr 58, poz. 533).